

-Vit eru so sjónligir í tí teknisku verðini hjá landsstýrinum, at tað skuldi væl ikki verið neyðugt at sagt teimum, at vit eru til.

Henning Jacobsen heldur, at tað hevði verið heilt náttúrligt, at Landsverkfrøðingsstovnurin var við í hvussu er í byrjanini.

-Verður tað so til eitt stórt ævintýr, er ikki vist, at tað er rætt, men so kundi ein broytt tað til ta tíð. Nettup í byrjanini er tað ein sannroynd, at her eru fáar ressursir at taka av, og tí haldi eg, at tað hevði verið skilagott hjá landsstýrinum at savnað saman alt, sum er til á tekniska økinum.

-Tú sigur, at hetta átti at verið gjørt í byrjanini. Meinar tú tá, at tað nú er ov seint hjá stovninum at fara upp í arbeiði í oljuvinnu?

Eg giti, at nógv er farið forbi. Tað er nevniliga ein spurningur um at koma við so tíðliga sum møgulegt, soleiðis at vit hava nokur fólk, sum arbeiða við hesum nýggja. Tað er ikki so á hugavert í míni verð, um tað eitur hesin ella hasin stovnurin. Men tað, sum er umráðandi, er at fáa nokur fólk, sum hava førleikan, við so tíðliga sum gjørligt. Tess longri tú kemur í afturhond, tess betur verða argumentini hjá okkum føroyingum um, at vit duga og kunnu einki og so skal tað blakast í hendurnar á onkrum øðrum, meðan vit bara standa og hyggja at.

Henning Jacobsen sigur, at hetta er ikki nakað mystiskt, sum vit her hava við at gera. Tað er bara ein spurningur at seta fólk at arbeiða við hesum. Vit eiga hópin av vælútbúnum fólki. Tvs. at teknikkvirkfæring til tey fólkini er ikki nakar kunstur. Øll vita, hvussu ein ger. Antin sendir tú tey út at arbeiða ella syrgir ein fyri, at tey eru við, um nakað arbeiði er hjá okkum sjálvum. Blíva vit við at siga, at hetta er ov stórt og ov ógvusligt, at hetta kunnu vit ikki klára, ja so koma vit heldur ongantið við.

-Nú Landsverkfrøðingsstovnurin er skerdur nógv seinastu árin, hava tit tá orku til at vera við í arbeiði í sambandi við eina komandi oljuvinnu?

-Eg kann bert siga, at orkan er sera nógv minkað. Men sjálvandi kunnu vit vera við. Tað er bara ein spurningur um, hvat okkara politisku myndugleika vilja og hvat teir vilja leggja í ein slíkan útvikling.

Jarðfrøði - lægfrøði og so teknikkur

Vit spurdu Henning Jacobsen, um hann kann vísa á nakað fíttólíkt, har fólk frá

stovninum kundu verið við í arbeiðinum at fyrireika og menna eina oljuvinnu?

-Nú eru vit føroyingar so smátt byrjaðir við jarðfrøðini. Og frá føroyskari síðu verður sagt, at hóast vit eru sera veikur, so vilja vit fegnir hava alla fyrsta-hondsvitan. Tað haldi eg er stak skilagott. Tað eigur ikki at vera øðrvisi. Nú hava vit so her í landinum eina 2-3 fólk, sum bara arbeiða við hesum.

Tað sama ger seg galdandi innan lægfrøðina. Vit vita lítið og einki um oljujura og har royna vit so at fáa tey frægastu vit eiga at arbeiða við hesum - saman við øðrum, soleiðis at vit fáa eina føroyska oljulógávu. Aftur stak skilagott. Tað eigur ikki at verða øðrvisi.

Men tá tú so kemur til teknikkir er stóðan bráðdliga ein heilt onnur. Og tað er rættiliga lægið. Tí í út-gangstøðinum áttu vit her at verið nógv betur fyri, enn tá vit tosa jarðfrøði og jura. Vit eiga - um eg so kann siga - fleiri hendur fullar av teknikkarum, sum rimuliga lætt høvdu kunnað sett seg inn í hasa verðina. Og nú tá vit so spakuliga byrja í Lopra verður sagt, at her hava vit einki at gera, og at hetta er alt ov stórt fyri okkum. Við biðja tí heldur onkran annan gera hetta arbeiðið. Tað haldi eg er púra burturvið.

-Meinar tú tá, at oljufyrirsiting ella landsstýri áttu at spurt seg fyri hjá tykkum, áðrenn ein gav einum donskum felag arbeiðið?

-Tað er so solarklart.

-Men hevði Landsverkfrøðingsstovnurin verið førur fyri at gera eitt slíkt projekt sum Dopas nú hevur tikið sær av og seinni Danop?

-Vit hava borað 2,2 kilometrar niður í Lopra í 1981. Tá var so einki Danop. Sjálvandi skuldi ein havt

-Sjálvandi áttu myndugleikarnir at sett seg í samband við okkara stovn, áðrenn avgjort varð at lata einum donskum felag nýggja Lopransprojektið. Vit kundu staðið fyri tí men sjálvandi fingið hjálp frá øðrum á sama hátt sum tað verður gjørt á øðrum økjum her heima eitt nú innan jarðfrøði og oljujura sigur Henning Jacobsen

fingið hjálp á sama hátt sum geologarnir og juristarnir fáa tað. Men tað er ein himmalviður munur at siga, at vit hava brúk fyri hjálp, og so at siga, at vit als ikki skulu vera við. Her hugsi eg um føroyingar sum heild.

-Vil tað siga, at júst Lopransverktalanin er dømi um, at vit hava borið okkum skeivt at?

-Eg haldi ein hevur "meldað hús forbi" alt ov tíðliga og hevur sagt, at hetta duga vit ikki. Huga

vit upp á longri sikt og um pengar og hvørt av sínum, tá er tað júst teknikkinum, sum okkara samfelag kann fáa nakað burtur úr.

Henning Jacobsen sigur víðari, at tað hevur heldur ikki verið orð grett fyri

Landsverkfrøðingsstovninum um Lopransprojektið.

-Men kann ein so ikki siggja hetta sum nakað, vit kunnu læra av til eina øðru ferð?

-Ein lærir ikki nakað. Tvørturímóti missir tú lærdóm alla tíðina. Tú kemur aftur at meira aftur. Og tað verður lættari hjá øðrum at argumentera, at tú skal ikki vera við.

-Nú siggja vit, hvussu ein stovnur sum oljufyrirsitingin verður úthygdur, um somu tíð sum út verða skerdir meira og meira. Undrartað teg?

-Í hesi fasuni, har vit ikki vita, um nokur oljuvinna spyrst burtur úr, hevði tað verið nokkso náttúrligt, at ein royndi at skava tað saman, sum longu var.

Henning Jacobsen sigur at enda, at tey á Landsverkfrøðingsstovninum hava so ongantið fingið nakra áheitan frá oljufyrirsiting ella landsstýri um at vera við í nøkrum. Tað tykist lægið, tá ein veit, at øll samfelag hava lyndi til at líta betri ráðunum frá sínum egnum, enn um tað er onkur annar, ið kemur úttanfrá og skal avstaðaftur, og sum tí ikki nýtist at hava somu forpliktisli. Tí átti tað ikki at verið nakað óvanligt í tí eisini at tikið føroyskar teknikkarar við einssæl og juristar og lægfrøðingar.

Sjálvur tikið stig

Hóast Landsverkfrøðingsstovnurin ikki tykist at eiga nakran góðan hjá føroyskum myndugleikum, tá hugsað verður um eina komandi oljuvinnu, so hevur stovnurin kortini tikið ávís stig sjálvur í sambandi við eina komandi oljuvinnu.

Henning Jacobsen, stjóri sigur, at teir hava roynt okkurt, úttan endiliga at leggja seg út í arbeiði hjá oljufyrirsitingini.

-Vit hava roynt at gera upp, hvat okkara beinleiðis skylda er, um nokur oljuvinna spyrst burtur úr, og har hugsa vit í fyrstu at löggu um flutningsviðurskipti.

Í fjør setti stovnurin arbeiði í gongd við at gera eina frágreiðing um úterðarhavnir til oljuvinnu. Fólk frá stovninum saman við fyrirkuni E.D. Verkfrøði stóðu fyri hesum arbeiði.

Nú er so enn eitt arbeiði umbiðið, og tað hevur samband við tyrlflutning. Í hesum arbeiði eru Landsverkfrøðingurin, Statens Luftfartsvæsen umframt privatir ráðgevarar.

Oljufyrirsitingin heldur til í gamla bygninginum hjá landsbókasavninum. Leiðarin á oljufyrirsitingini, Martin Heinesen heldur tað vera ein politiskan spurning í hvønn mun Landsverkfrøðingsstovnurin eigur at verða tikið við í tilrættalegging av komandi oljuvinnu.